

PROGRAM KONOPNY

Mamy świadomość, że w rolnictwie „wszystko zaczyna się od nasion”, dlatego hodujemy, uprawiamy i sprzedajemy najwyższej jakości materiał siewny polskich odmian konopi przemysłowych.

-
- **PROGRAM KONOPNY**
  - **KONTRAKTACJA 2019/2020**
  - **ODMIANY KONOPI**
  - **UPRAWA KONOPI**
  - **SPRZEDAŻ NASION**

WWW.PROGRAMKONOPNY.PL

PROGRAM KONOPNY

Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich powołał do realizacji Program Konopny stanowiący praktyczne wykorzystanie opracowanych i wdrożonych w IWNIRZ wysoko cenionych na świecie odmian konopi przemysłowych.

Jego celem jest rozwój polskiego rolnictwa poprzez upowszechnienie upraw konopi przemysłowych oraz umiędzynarodowienie pozycji Polski jako globalnego producenta i eksportera wysokiej jakości materiału siewnego polskich odmian konopi przemysłowych.

KONTRAKTACJA 2019/2020

W ramach Programu Konopnego oferujemy rolnikom możliwość uprawy polskich odmian konopi na cele nasienne w oparciu o zawartą z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich umowę kontraktacyjną.

Zapewniamy:

- Wysokiej jakości nasiona odmian należących do IWNiRZ
- Pomoc w dokonaniu zgłoszeń urzędowych.
- Wsparcie agrotechniczne w całym okresie upraw
- Opiekę merytoryczną ekspertów/pracowników naukowych IWNIRZ
- Zakup całego plonu wg ustalonych cen
- Wysoką rentowność
- Możliwość nabycia wiedzy w zakresie upraw, zbioru i przetwórstwa konopi przemysłowych w trakcie organizowanych szkoleń i spotkań indywidualnych.

ODMIANY KONOPI

- Białobrzeskie
- Tygra
- Henola

Wszystkie trzy odmiany zostały wyhodowane w Instytucie Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich. Są to konopie jednopienne, o wysokim i ustabilizowanym stopniu jednopienności. Należą do form środkowo-europejskich i okres wegetacji mają dostosowany do polskich warunków klimatyczno-glebowych. Są to odmiany typowo włókniste, zawierające mniej niż 0,2% substancji halucynogennych (Δ^9 THC).

UPRAWA KONOPI

W ostatnich latach wzrasta zainteresowanie uprawą konopi włóknistych w świecie. Poza tradycyjnym włókienniczym wykorzystywaniem, konopie mają zastosowanie w przemyśle budowlanym, motoryzacyjnym, kosmetycznym, farmaceutycznym, spożywczym, a ostatnio także medycznym. Z tego powodu zwiększa się zapotrzebowanie na wysokiej jakości materiał siewny.

Uprawa konopi włóknistych w Polsce uregulowana jest Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii (DZ.U. z 2005 r. nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami), która zobowiązuje producentów konopi do uzyskiwania zezwolenia z urzędu gminy lub miasta właściwego dla położenia planowanej plantacji. Taka informacja jest gminie potrzebna ponieważ musi ona wystąpić do właściwego marszałka województwa, który dokonuje rejonizacji uprawy konopi. Dlatego wniosek o zgodę na uprawę konopi powinien dotrzeć do gminy z odpowiednim wyprzedzeniem (w miesiącach od października do listopada) w roku poprzedzającym uprawę konopi.

WARUNKI KLIMATYCZNO-GLEBOWE

Występujące w całej Polsce warunki klimatyczne są odpowiednie do uprawy konopi na materiał nasienny. Tymczasem dobór gleb nie jest obojętny. Wysokie plony nasion konopi można uzyskiwać na glebach dobrych i średnio przydatnych rolniczo (kl.IV) o dużej zasobności w składniki pokarmowe i obojętnym odczynie gleby – potocznie zaliczanych do pszenno-buraczanych. Natomiast gleby bielicowe zalegające na piasku, podmokłe, kwaśne i zlewne, nie nadają się do uprawy konopi na nasiona.

PRZEDPLON I UPRAWA ROLI

Dobrym przedplonem w zmianowaniu są rośliny okopowe, strączkowe i dobrze plonujące zboża. Uprawa roli w jesieni uzależniona jest od rodzaju przedplonu. Jednak obowiązkowym zabiegiem uprawowym jest gęboka (ok. 30 cm) i dokładnie wykonana orka zimowa. Konopie są bardzo wdzięczne za wzbogacenie gleby w substan-

cję organiczną (nawozy zielone, obornik). Wiosną glebę uprawiamy agregatem. Warto pamiętać o dobrym wyrównaniu roli przed siewem, zapewniającym umieszczenie nasion na równej głębokości.

NAWOŻENIE

Konopie nasienne ze względu na stosunkowo długi okres wegetacji wymagają wysokiego nawożenia mineralnego. W zależności od zasobności gleby w składniki pokarmowe oraz jakość przedplonu, zaleca się następujące dawki nawozów mineralnych w kg/ha: do 70 N, 70-90 P₂O₅ i 100-160 K₂O. Nawozy fosforowe i potasowe można częściowo zastosować w jesieni pod orkę (ok. 60% dawki) a resztę bezpośrednio przed siewem nasion razem z nawozami azotowymi.

SIEW

Instytut dysponuje kilkoma odmianami konopi włóknistych: Białobrzeskie, Tygra, Rajan, Wojko oraz Henola. Odmiany różnią się wysokością plonów nasion, stomy, zawartością i jakością włókna, zawartością: celulozy, olejków eterycznych i CBD. Do siewu używa się tylko nasion kwalifikowanych.

Termin siewu uzależniony jest od warunków pogodowych i przede wszystkim wilgotności gleby. Siewy mogą trwać od III dekady kwietnia, do końca maja (praktyczna wskazówka: po rozpoczęciu siewów kukurydzy). Rośliny konopi nie są wrażliwe

na wiosenne przymrozki, dlatego nie należy opóźniać siewu. Nasiona pełnowartościowych wysiewa się 10-15 kg/ha w rzędach 40-50 cm. Nasiona powinny być umieszczone na równej głębokości (2-3 cm), aby uzyskać równe wschody, a później wyrównany wzrost roślin. Na polach zachwaszczonych można zastosować dozwolone do ochrony konopi środki chwastobójcze (na chwasty jedno i dwuliścienne). Poza tym nie potrzeba stosować środków przeciw chorobom i szkodnikom.

PIELĘGNACJA PLANTACJI

Zasadniczym elementem pielęgnacji upraw nasiennych konopi jest – obok niszczenia skorupy glebowej zarówno przed wschodami jak też w początkowym wzroście roślin – utrzymanie przez plantatorów wysokiego stopnia jednopienności. Znajdujące się aktualnie w uprawie odmiany konopi, są roślinami jednopiennymi, tzn. posiadającymi na jednej łodydze kwiaty żeńskie i męskie. Osobniki żeńskie nazywane są głowaczami, a męskie płaskoniami. Kwiatostany płaskoni i głowaczy mają odmienny kształt kwiatostanów. Wiechy płaskoni są zazwyczaj luźnej budowy, silnie rozgałęzione w kształcie mioteczki (fot. 1), a głowaczy są bardziej zwarte.

Konopie jednopienne w procesie rozmnażania rozszczepiają się. Skutkiem tego pojawia się wśród nich pewna ilość osobników męskich, których udział obniża plony.

Szybkie i liczne rozszczepianie roślin zależy przede wszystkim od tego ile płaskoni dopuszczono do pylenia w roku poprzednim. Dlatego obowiązkiem plantatorów jest bezwzględne usuwanie wszystkich płaskoni przed ich pyleniem. Typowe płaskonie powinny być wyrwane z korzeniami, usunięte z plantacji i spalone lub zakopane. Rozpoznanie płaskoni na plantacji nie jest trudne, ponieważ kwiatostany osobników męskich tworzą się wcześniej niż wiechy roślin jednopiennych, co znakomicie ułatwia ich usuwanie. Od pojawienia się wiech płaskoni do początku ich pylenia upływa 4-6 dni. W tym czasie trzeba przeprowadzić pierwszą selekcję, a następnie przeglądy powtarzać po 3-4 dniach – tak długo jak będą się pojawiały płaskonie.

KWALIFIKACJA PLANTACJI I MATERIAŁU SIEWNEGO

Produkcja nasenna konopi jednopiennych wymaga rozwiniętego systemu kontroli. Pierwszym jego etapem jest kwalifikacja polowa, w celu stwierdzenia przede wszystkim stopnia jednopienności i czystości odmianowej, czego można dokonać tylko w okresie wegetacji. Przepisy kwalifikacji polowej dotyczące konopi nasiennych są bardzo rygorystyczne i przewidują dwukrotną lustrację każdej plantacji przez wyznaczonego Inspektora Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Pierwszą z nich trzeba dokonać w okresie tworzenia zawiązków kwiatowych ale przed pyleniem płaskoni. Drugą lustrację wykonuje się w celu sprawdzenia usunięcia osobników męskich, co może mieć miejsce do 3 tygodni po pierwszej. Trzeba nadmienić, że pylące płaskonie są groźne nie tylko dla określonej plantacji, lecz także dla sąsiednich. Dlatego z uwagi na obcopenność konopi, konieczna jest izolacja przestrzenna od plantacji innych odmian, niekwalifikowanych zasiewów lub tzw. samosiewów.

Końcowym elementem kontroli w oparciu o ocenę polową i laboratoryjną jest uzyskanie pozytywnego świadectwa kwalifikacyjnego, które stanowi podstawę obrotu materiałem siewnym. W obrocie zagranicznym niektóre kraje wymagają oceny fitosanitarnej jnasion, którą wykonuje na zlecenie producenta Państwowa Inspekcja Ochrony

Roślin i Nasiennictwa.

Wytwarzanie materiału siewnego w Polsce, objęte jest z urzędu kontrolą Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, która polega na sprawdzaniu przestrzegania wymagań obowiązujących w produkcji, przechowywaniu, transporcie i obrocie nasionami – niezależnie od stopnia rozmnażania.

Reprodukcja kwalifikowanych nasion konopi rozpoczyna się od materiału mączecznego pozyskiwanego przez hodowcę, poprzez materiał elitarny (PB) do kwalifikowanego (C), który powinien służyć do siewu w uprawie konopi na cele przemysłowe.

ZBIÓR

Nasiona osadzone w kwiatostanie dojrzewają stopniowo od dolnej części do górnej. Barwa nasion zmienia się podczas dojrzewania od zielonej do szarej. W miarę wykształcania nasion, wzrasta ich masa, która po dojrzewaniu waha się u polskich odmian od 12,0-18,0 g/1000 nasion.

Optymalnym terminem zbioru jest okres dojrzewania nasion w środkowej części kwiatostanu. Nasiona w tym okresie powinny być całkowicie twarde. Plony nasion na plantacjach nasiennych wahają się od 6,0-12,0 dt/ha a stomy odziarnionej ok. 80 dt/ha, z której można wydobyć co najmniej 20 dt gorszej jakości włókna. Stomę można również przeznaczyć na cele energetyczne w formie peletów lub brykietów.

Zbiór konopi nasiennych można przeprowadzić jedną z trzech dostępnych metod:

1. Zbiór dwufazowy przy użyciu kosiarki ścinającej całe rośliny.

Zbierając tą metodą skoszone rośliny dosychają na polu, utożone w stożki bądź warkocze. W tym czasie dojrzewają również nasiona w górnej części wiechy, chroniąc jednocześnie przed osypywaniem się dojrzałych nasion z dolnych części wiechy.

2. Zbiór dwufazowy przy użyciu kosiarki ścinającej wiechy.

Ścięte wiechy należy dokładnie wysuszyć pod zadaszeniem. Korzystając z tej metody należy mieć do dyspozycji suszarnie bądź zadaszone powierzchnie, gdzie biomasa przed omłotem zostanie właściwie wysuszona.

3. Zbiór kombajnem

Ta metoda wymaga specjalnych ustawień w kombajnie oraz wysokiej dojrzałości nasion. Jest to metoda zbioru, przy której należy liczyć się z największymi stratami nasion.

Do zbioru konopi używa się specjalistycznych kosiarek z przystosowanym przyrządem tnącym do koszenia roślin włóknistych.

CZYSZCZENIE I SKŁADOWANIE

Jeżeli w czasie zbiorów konopi nasiennych panuje niekorzystna pogoda i wysoka wilgotność powietrza, wówczas uzyskane nasiona z omłotu należy natychmiast doczyścić i podsuszyć zimnym powietrzem, aby nie obniżyć siły kietkowania. Nasiona należy czyścić na czyszczalniach posiadających sita o otworach 5,0-5,5 mm. Natomiast nasiona, które przejdą przez sita o średnicy 2,0-3,0 mm nie nadają się do siewu, ze względu na zbyt niską masę 1000 nasion.

Po oczyszczeniu i wysuszeniu nasion, trzeba spowodować pobranie prób przez upoważnionego próbobiorcę i dostarczyć je do Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w celu dokonania ich oceny kwalifikacyjnej. Po uzyskaniu wyników potwierdzających przydatność nasion do siewu należy przechowywać je w suchym i przewiewnym pomieszczeniu i kontrolować ich wilgotność (< 10%).

W ten sposób przygotowane nasiona, należy przechowywać w suchym i przewiewnym pomieszczeniu na przyłmie i kontrolować ich wilgotność (< 10%), która w zasadzie decyduje o utrzymaniu wysokiej wartości materiału siewnego.

ORGANIZACJA I OPLACALNOŚĆ PRODUKCJI

Siłą napędową w uprawie konopi włóknistych na nasiona są korzystne dla plantatorów warunki ekonomiczne.

Przyjmując orientacyjny plon 700-900 kg/ha nasion można uzyskać przychód na poziomie 7000-9000 zł/ha. Istnieje również możliwość sprzedaży słomy konopnej, której plon z ha wynosi 1200 – 1600 kg. Łączny przychód może wynieść ponad 10000 zł/ha – nie licząc dopłat bezpośrednich z UE do uprawy konopi włóknistych.

Uwzględniając uproszczony rachunek przychodów z uprawy konopi na nasiona oraz koszty bezpośrednie i pośrednie, które w zależności od warunków i sposobu gospodarowania są bardzo różne, można bez wielkiego ryzyka stwierdzić, że produkcja materiału siewnego konopi włóknistych jest bardzo opłacalna i poprawiająca znacząco sytuację ekonomiczną producenta.

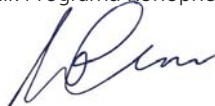
SPRZEDAŻ NASION

Oferujemy do sprzedaży wysokiej jakości materiał siewny w stopniu elitarny i kwalifikowany konopi przemysłowych odmian Białobrzeskie, Tygra i Henola.

Ponadto posiadamy w ofercie nasiona przemysłowe, będące wynikiem prowadzonych w Instytucie badań. Nasiona znajdują zastosowanie w przemyśle paszowym, jako dodatek do karmy dla zwierząt domowych oraz jako składnik diety w hodowli ryb.

Zapraszamy do współpracy
i kontaktu z naszymi ekspertami.

Kierownik Programu Konopnego

Witold Czeszak

Infolinia: +48 664 949 998
Sprzedaż nasion: +48 604 973 786
Kontraktacja: +48 538 408 089

Biuro Programu Konopnego

Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich
ul. Wojska Polskiego 71b
60-630 Poznań

NIP 7811830940
KRS 0000321899
REGON 301027411

e-mail: biuro@programkonopny.pl